

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Виходить у Львові щодня (крім неділь і грег. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: у Львові
Чарнецького ч. 8.

Всімля приймають як
лиш франковені

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жаданє
і за вложелем оплати
почтової.

Рекламації авсадець-
тані відпаві від оплати
почтової

Передплата у Львові
в бюрі днешників Люд.
Пльона і в ц. к. Ста-
роствах на провінції:
на цілий рік вр. 2.40
на пів року вр. 1.20
на чверть року „ — 60
місячно . . . „ — 20
Посидное число 1 кр.

З почтовою пере-
силкою:

на цілий рік вр. 5.40
на пів року вр. 2.70
на чверть року вр. 1.35
місячно . . . „ — 45
Посидное число 3 кр.

Додаток до „Газети Львівської“.

Причинок

до характеристики нашого політикованя.

II.

Сама себе раба бє!

Всенародні віча мусять скликувати члени всіх партій, инакше — сказано не мають значіння. Добре, були вже й такі дійсні всенародні віча в роках 1880, 1883 і 1888. Про ті віча „Діло“ писало 1892 р. в ч. 21-ім:

„Привидим ся, який був дійсний хосен з тих трех віч, уряджених спільно обма сторонамицітами політичними, отже віч справді всенародних. На зверх не було віякого наслідку, бо супротив правительства і Поляків не вибороли ми тими вічами ані одної з ухвалених резолюцій вічевих, а штучно піддержувана неприродна звязь противних собі сторонамицітв політичних — мусіла опісля розірвати ся. Навіть і в тім напрямі не принесли нам віча пожаданого вислідку, шоби на них порадились спільно і взаїмною виміною гадом придумати способи дальшого нашого діланя. Хто-ж бо мав се зробити? Чи маса народу, спроваджена зі всіх сторін краю? А если би хтось в самій річи хотів на вічу забрати голос і поставити справу ясно та піддати її осудови вібраних, то чи можлива єсть поважна і спокійна нарада серед великої маси народу, котрий товпить ся задля браку місця, і не розуміючи добре порушеної справи, вижидая лише кінця промови, шоби крикнути „славно“ і скорше дійти до кінця наради! На вічах переходили ддятого сліпо всі поставлені комітетом вічевим резолюції, уложені кількома людьми у Львові,

а тогу цілю можна би досягнути дешевим коштом, если би дотичне товариство політичне такі резолюції розсилало поміж своїх членів і нечленів на провінції для їх відомости і евентуального ужитку. Чого наш нарід їздив на такі віча? З тої причини їздив, бо ми казали: „Ідьте до Львова на голос дзвона вічевого; там скажемо, які нам права належать ся і що нас болить, а як ви, нарід руский, ухвалите, яко найбільша рада, так мусить бути!“ І нарід їздив на віча та надіяв ся: зниження податків, скасування рад повітових, нового закона дорожогого, внесення патропату і всякого иншого, а чи ми додержали обіцянок, чи може показали свою неміч? Ми надармо немов надужили довіря народу і видерли йому кількадесят тисячів тяжко заробленого гроша на поїздки вічеві“.

Так писало про успіх давних всенародних віч те саме „Діло“, що нині кличе на нове віче. Але-ж пробі! поясніть же нам льогіку тих людей і скажіть же нам, коли оня правду пишуть, а коли лож і виголкуйте нам, чого мала суспільність навчити ся від таких учителів, що свої погляди змінюють як рукавички! 1892 рік — се-ж не давний час! Редактор „Діла“ той самий і справа зовсім така сама!

Ба! коли-ж бо у наших людей, „міра терпеливости щодо правительства уже скінчила ся“, але міра терпеливости щодо своїх провідників Белея і ш., котрі з суспільністю вирабляють що рору инші експерименти, ще не скінчила ся. Забажає ся тим провідникам нового віча, ergo ти, галицка Руси, сїдай на залізницю і їдь до Львова, бо инакше грозить „катастрофа“! То, що писало ся про віча, про численність їх і успіх, ти се забувай; збери ся знову в кілька тисяч, запротестуй і їди

в мир та не согрішай! Робота твоя, галицка Руси, скінчила ся! Великий подвиг зробила; можеш відтак спочити на лаврах і аві пальцем не рушити! Ах! якже гірко й думати про таку нашу роботу!

Ну, й що, як з того нового віча всенародного буде такий самий „хосен“, як з тамтих трех? Прийде два, три тисячі людей, опозиціоністи стануть тішити ся численністю віча, будуть писати о тім, хоч давніше писали, що річ не в численности; ухвалить резолюції, предложені комітетом, і скажуть, що се голос народу; одних возвеличуть, других болотом обкидають, виберуть депутацию і — ковезь цілому „подвигові“. Відтак в надії налучші часи будуть ждати з заложеними руками, поки не мине ціле озлоблене, ціла енергія, направлена в такий мало хосевний бік і буде так, як бувало. Вийде знов річ така, як з давними вічами, що комітет „надужив довіря народу, видре йому кілька тисячів тяжко заробленого гроша“ — і той нарід відверне ся звінци від таких провідників, бо побачить, що хоч у них добра воля, але вислідку з їх роботи ніякого!

Де розум діли?

„Політика — річ хвилевих інтересів та компромісів — нині сяка, завтра може бути инша, від зміни єї ніякої таксі платити не треба, а не без рації говорив бувало Ян Добжанський, редактор Gazet-y Narodow-oi, що в політиці як в подорожці: маючи їхати зі Львова до Кракова, можна до Перемишля їхати одним візком, а в Перемишлі пересістись на другий, аби тільки заїхати до Кракова... Але головна річ — органічна робота народна, котра условлює успіх всякої

До Святої Землі.

Після записок о Якова Прітля переповів і многими поясненнями доповнив — К. Вербенко.)

(Дальше).

У Вифтлемі стала ся не одна важна подія. До Вифтлема пішов був Самуїл, шоби там помазати на короля Ізраїльського, Давида, наймолодшого сина Ісаї. Коло Вифтлема пас Давид череду свого батька. У Вифтлемі народив ся Ісус Христос, як то предсказав пророк Михей: „А ти Вифтлемє Евфрата, малий еси, що правда, межі тисячами Юди: з тебе вийде мені володїтель в Ізраїлі а вихід єго від початку, від віку віків“. Так і стало ся, бо св. евангеліст Матей каже: Ісус єже рождьєся въ Вифтлемѣ іудейстѣмъ, по дни Ирода царя, се колѣн отъ востока придоша ко Іерусалимъ. — У Вифтлемі і єго окрестности велів Ірод поубивати всіх хлопців, котрим не було ще двох літ. До Вифтлема поспішили пастирі віддати поклон дитяткові Ісусови.

На західнім кінці міста стоїть просторий монастир оо. Францісканів, з великою, хорошою церквою; при монастири єсть також гостиниця для путників. Мене приймили там гостинно і я добре собі відпочив.

Перейшовши церков монастирську, сходиться мармуровими сходами до печери, в котрій народив ся Спаситель. Над сим місцем побудувала була грецка цесарева Єлена в 326 р. велику василіку на 108 метрів довгу а на 28 метрів широку. З неї лишила ся доси лиш одна часть 58 метрів довга; змінили ся в ній верхне виложене стїні, окраси, дах і поміст, але головна часть остала ся аж до нинішнього дня. В церкві видко бальки, на котрих дах спочиває, але то надає їй лиш ще більше старинного вигляду, бо так будували церкви в давних часах. На стїнах видко ще слїди образів в золотій мозаїці. Церков єсть розділена внутрішньою стїною на двї части; в меншій стоять престолї, а в більшій збирають ся люди. Коли хтось чужий сюди заїде, то єму аж дивно стає, коли побачить, що тут дїє ся, особливо в часі Рїздвянних свят. Здає ся, як коли-б тут відбував ся якийсь ярмарок: люди тиснуть ся і розмавляють в голос, їдять і курять, продають і купують. Поза згаданю стїною суть престолї; насамперед великий престол повен золотих і срібних окрас, а коло него поменші престолї Греків і Вірмен. Під престолом знаходиться подовгаста печера, в котрій народив ся Спаситель; сходами по обох боках престолу сходиться ся до неї. Цїла печера єсть виложена мармором і вистелена дорогими коврами, а в ній горить день і ніч 32 золотих і срібних ламп. Війшовши до печери, видко зараз на ліво то місце, де народив ся Ісус

Христос; оно назначене великою срібною звідю на землі, а коло неї єсть латинська надпись, котра каже: „Тут народив ся в Дїви Марїї Ісус Христос“. При великім престолї над печерою відправляють службу Божу лиш Греки і Вірмени, а католики мають свій бічний престол трох царів і другий на тім місци, де стояли ясла.

Колї взяти ся в печері на право, то прийде ся по пяти ступенях на то місце, де стояли ясла Ісуса Христа, місце се єсть виложене мармором; зараз же коло него єсть то місце, де три царі зі Входу віддавали поклон Ісусови. На тім місци відправляв я службу Божу і причащав путників. Підчас служби Божої стояли на варті коло самого престолу турецкі воїски з карабінами в руках. В печері рождества Христового відбуває ся що дня по полудни процесія.

З печери рождества Христового виходить ся дверми до вузеньких сїний, а звідси до печери св. Йосифа. Тут єсть красний престол присвячений св. Йосифови. Образ в престолї представляє сплячу святу родину. Ангел стоїть перед св. Йосифом і киває на него пальцем правої руки, а лівою показує єму дорогу. На вид того образа пригадують ся зараз слова св. евангелїста Матея: „Встань, та возьми хлопятко і матір єго, та втікай в Єгипет, і перебудь там, поки сповіщу тебе: Ірод шукатиме хлопятка, що-б убити єго“. — В печері св. Йосифа єсть і престол невинних дїтий.

